

~~Sturmcello
z. Ausstellung
in Berlin~~

Nº 4039 *

F

5

Disputatio
DE SOMNO NATURALI ET PRAETER NATURALI: SIVE AFFECTIBVS FRIGIDIS CEREBRI RELIQVIS,
Sopore, Cataphora, Lethargo, Caro,
Stupore, Catalepsi, Catocco.

Quam
Fauente Opt. Max.

Præside

CLARISSIMO VIRO, DOMINO
IOHANNE BOCKELIO, MEDICINÆ
Doctore, eiusdemq; in incluta Iulia professore
ordinario, publicè 15. Aprilis, hora locoq;
solitis tueri conabitur

DANIEL RINDTFLEISCH
Vratisl.

Nº 4042 *

HELMAESTADII

Excudebat Jacobus Lucius. Anno 1590.

WIGATE & MINTON

THESES
De somno naturali, & præter
naturam.

I.

Somnus naturalis est ligamentum sensus communis ex materia vaporosa medio-criter frigida & humida à calore blando excitata, ac in cerebro densata, obstruente præcipue vias Spiritus vitalis, hoc est, arterias soporales: leuius autem nerorum principia, vt animal quiete, & vita melius fruatur.

II.

Atq; hæc vna est somni naturalis species animanti ad vitam sustentandam omnino necessaria.

III.

Plures autem sunt præter naturam somni species vel differentiæ ex diuersis causis, materiali, efficiente & formalidesumptæ.

IV.

Huius præcipuæ species sunt, Sopor, Coma vel Cataphora, Lethargus, Cardos, Stupor, Catalepsis, Catochos. de quibus ordine dicemus secundum diuersas earum causas.

V.

Sopor est somnus profundior, & longior ex multa materia humida, & leuiore calore præter naturam concitatus, ex quo si animal non facilè excitetur ferinus dicitur, qualis accidit pluribus ex longis vigilijs, labore confectis, ebrijs, iis nonnunquam qui febribus continuis ardentibus, & malignis infestantur, idq; eo præcipue quod cerebrum Arte-

riæ soporales & neruorum principia humido multo, rariore tamen, irrorentur, & rigentur immodicè, qui somn⁹ nō prius soluitur, nisi dissipato, & consumpto humido.

V I.

Coma, vel Cataphora ad somnum delatio affectus priori non adeò dissimilis, nisi quod hic longior, ille breuior sit, atq; ex materia copiosiore, frigidore & tenaciore oriatur à calore remissiore igneo tamen, & præter naturam: Somnolentiam igitur notat diuturnam vel soporosam affectionem.

V II.

Duplex autem est Coma, Somnolentum, & Coma vigil vel ἀγευπνόνωμα Hipp. dictum.

V III.

Somnolentum vel pigrum in quo æger magis ad somnum quam ad vigilias inclinat. Hæc somnolentia oritur ex materia multa frigidore incerebro nonnihil putrescente, vnde cum febre semper coniuncta est, in qua & homo sui quasi oblitus, sensu & motu priuatus alto sopore oppressus stertit.

V IV.

At Coma vel Cataphora vigil affectio somnolenta est, in qua tamen æger magis ad vigilias quam ad somnum procliuis & dispositus est. ac videtur hic affectus lucta quædam cum vigilijs, in qua si humidum vincat, lethargus; si calor, Phrenesis oritur.

X.

Rectè igitur Hipp: dubitare videtur, an Comatosi Phrenitici sint vel dici possint.

X I.

Caros affectus quoq; est soporosus vel somnus profundus, longus, & grauis, ex multa humiditate paulo calidior ac

re ac sanguinea frequentius ortus, quem nonnunquam comitatur Apoplexia ex sanguine.

XII.

Hunc Carum diuidimus in morbosum & non morbosum, qui est sopor ortus ex largiore potu vini meracioris vel crapula, vel febre aliqua sanguinea, vel maligna, vel ex ictu & plaga musculi temporalis, in quo animal priuatur sensu & motu ad tempus, estque saepius morborum crisis, materia ad cerebrum rapta, ibi q; consumpta tandem & dissipata.

XIII.

Morbosus qui oritur ex abundantia humoris frigidioris grauiter afficientis cerebrum.

XIV.

Est & hic duplex, bonus qui in morbo iuuat, & critice morbum soluit.

XV.

Malus qui Symptomaticus morbum non soluit, sed ad mortem potius ægrum dicit, ut in febribus malignis & peste huiusmodi sopore graui ægri opprimuntur, à calore igneo in humidum putrescens agente, excitato.

XVI.

Ac quidem hi affectus omnes ex copia materiæ humidæ, & calore igneo vel intemperato vapores copiosos excitante, oriuntur.

XVII.

Etenim hæc materia si peccet & quantitate, & qualitate simul, hoc est, si multa adsit frigidiss: obstructiones facit grauiiores ex quibus Apoplexia, & Paralysis.

XVIII.

At si maligna pauca, ac virulenta fuerit, vel talis vapor, Epilepsiam concitat.

XIX.

His affectibus affines sunt stupor, Catochos & Catalepsis, in quibus materia non tam peccat quantitate, atque qualitate, quia in his maior est refrigeratio, quam humectatio.

XX.

Oriuntur vero ex causis externis vel internis.

XXI.

Ex causis externis, ex vsu papaveris, mandragoræ, opij, hyoscyamj, & similiū, quæ sicca & frigida sunt.

XXII.

A causa interna humore videlicet pituitoso frigidiss. quo spiritus immodeice refrigerantur, & congelantur.

XXIII.

Catochos dicitur detentio, ex vehementiss. hæc accidit refrigeratione, qua animal frigore quasi rigidum omni motu priuatur, & fixis ac apertis oculis, eodemq; membrorum situ detinetur. Ac quidem hic maior facultatis motiuæ quam sensituæ ob immodicam refrigerationem existit læsio, audiunt ac vident, sed toto corpore immobiles iacent ægri, cuiusmodi stupor accidit ijs qui largius opium sumptere.

XXIV.

In Catalepsi vero motiuæ facultas minus læditur, simul etiam affectis sensibus, nam & hi oculos claudere, & aperire possunt, quod non fit in Catocho, in quo maior refrigeratio minor humectatio, maior igitur sensuum ligatio in Catalepsi, in Catocho minor, in Catocho maior motiuæ, quam sensituæ læsio.

XXV.

Hæc de causis, & signis, quibus hos affectus distinguimus: cura autem ex contemplatione causarum, vel maxime dependet, de qua in lib. practicis.

F I N I S.

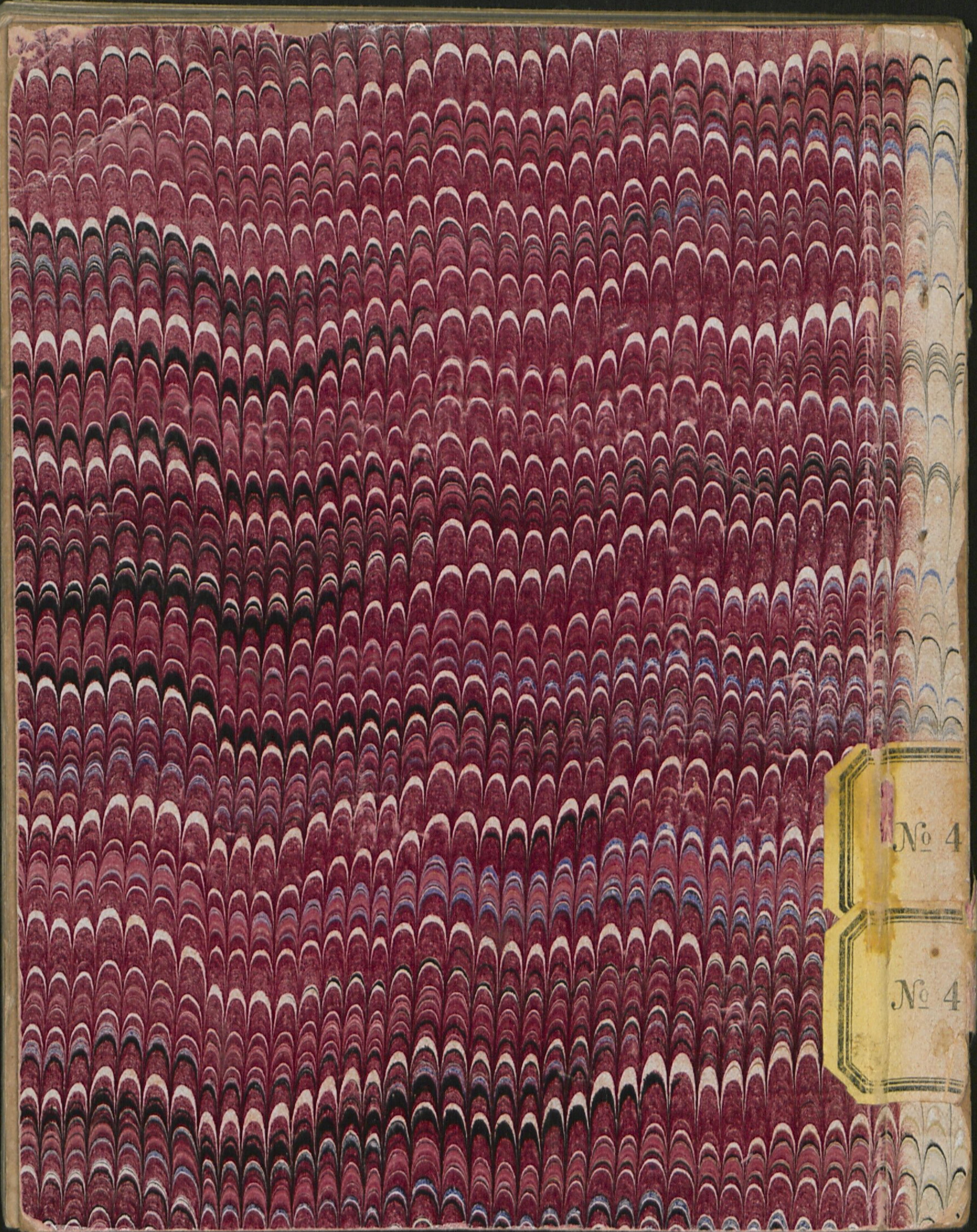
5446
AB 59446

S. 6.

WDT

Farbkarte #13

5

Disputatio
DE SOMNO NATURALI ET PRAETER
NATURALI: SIVE AFFECTI-
BVS FRIGIDIS CEREBRI RELIQVIS,
Sopore, Cataphora, Lethargo, Caro,
Stupore, Catalepsī, Ca-
tocho.

Quam
Fauente Opt. Max.

Præside

CLARISSIMO VIRO, DOMINO
IOHANNE BOCKELIO, MEDICINÆ
Doctore, eiusdemq; in incluta Iulia professore
ordinario, publicè 15. Aprilis, hora locoq;
solitis tueri conabitur

DANIEL RINDTFLEISCH

Vratisl.

HELMAESTADII

Excudebat Iacobus Lucius. Anno 1590.

Nº 4042 *

